

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at pålægge Naalakkersuisut om at lave en redegørelse over administrative driftomkostninger hvis vi vendte tilbage til den gamle kommunale struktur. Redegørelsen skal deles ud til Inatsisartut til FM2025.

(Medlem af Inatsisartut, Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Familier, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender)

2. behandling

Naalakkersuisut takker Lovudvalget for deres betænkning.

Naalakkersuisut bemærker, at et enigt udvalg indstiller Inuit Ataqatigiits ændringsforslag til vedtagelse, som pålægger Naalakkersuisut at udarbejde en redegørelse over administrative driftsomkostninger, hvis vi vender tilbage til den gamle kommunale struktur. Redegørelsen skal fremlægges for Inatsisartut inden udgangen af 2024.

Naalakkersuisut ønsker at påpege, at på grund af opgavens omfang og udvalgets ønske om, at redegørelsen skal præsenteres for Inatsisartut inden udgangen af 2024, vil dette kræve, at opgaven sendes i udbud. Udgifter hertil skal findes i Landskassen til formålet i 2024.

Naalakkersuisut noterer, at udvalget ønsker en orientering angående design, status og fremdrift på evalueringen af den kommunale struktur jf. beslutningsforslag EM 2022/93.

Naalakkersuisut kan oplyse, at evalueringen er under udarbejdelse, og den vil være klar til fordeling under EM 2024. Evalueringen udføres af Departementet, som har nedsat en referencegruppe bestående af relevante fageksperter, der har bidraget væsentligt til udarbejdelsen af evalueringen. Pt. indhentes der data i form af et geografisk repræsentativt spørgeskema. Yderligere information om undersøgelsen kan findes i Departementets pressemeddelelse af torsdag d. 16. maj 2024.¹

Naalakkersuisut noterer desuden, at udvalget henviser til en pressemeddelelse fra sidste år og ønsker status herom.

På mødet i den Politiske Koordinationsgruppe i Sisimiut i februar 2023 blev der besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe, hvis opgave er at undersøge den kommunale struktur, opgave udlægning til kommunerne samt borgerservice. Desuden skal arbejdsgruppen undersøge, hvordan Selvstyret bedst muligt kan støtte kommunerne ved implementering af ny lovgivning. Arbejdsgruppen skal præsentere administrative forslag til den politiske koordinationsgruppe om, hvordan opgaverne bedst kan løses, hvorefter forslagene skal drøftes politisk.

Indtil videre har arbejdsgruppen indstillet følgende til den politiske koordinationsgruppe:

- at de fem kommunale socialforvaltninger samt Socialstyrelsens børn, unge og familieområde samles i en fælles offentlig enhed. Den politiske koordinationsgruppe besluttede, at der skal arbejdes videre med forslaget, hvor det forventes at en mulig model præsenteres overfor den politiske koordinationsgruppe i september 2024.

¹ https://naalakkersuisut.gl/Nyheder/2024/05/1605_evaluering?sc_lang=da

- at der nedsættes en ny strukturkommission bestående af relevante fagfolk samt en politisk følgegruppe. Strukturkommissionens arbejde skal have til formål at vurdere fordele og ulemper ved alternative modeller for organisering af den kommunale sektor og det kommunale valgsystem. På baggrund af denne vurdering skal kommissionen fremlægge anbefalinger til ændringer, som kan være bæredygtige på lang sigt. Den politiske koordinationsgruppe besluttede, at emnet skal drøftes til næste møde i september 2024.
- Arbejdsgruppen anbefaler afprøvelse af en fælles offentlig servicemodel i mindre bosteder. Den nuværende offentlige service i mindre bosteder er alt for fragmenteret, hvilket resulterer i betydeligt ressourcespild. Der er derfor et stort behov for at styrke samarbejdet mellem de selvstyrejede virksomheder og kommunerne i bygderne. Der ses en bedre udnyttelse af de offentlige ressourcer, såfremt alle offentlige enheder enten sammenlagde eller havde en bedre koordination omkring investeringer og drift af deres enheder i bygder. Den politiske koordinationsgruppe besluttede, at der skal arbejdes videre med forslaget.
- at der skal udarbejdes informationsmateriale og styrke kursustilbud for kommunalbestyrelsesmedlemmer. Arbejdsgruppen mener, at øget tilgængelighed af informationsmateriale om kommunalbestyrelsernes arbejde kunne være til gavn for kommunalbestyrelsesmedlemmer og styrke dem i deres roller. Derudover anbefales det, at Indenrigsafdelingen i samarbejde med andre relevante departementer udvider deres kursustilbud til kommunalbestyrelserne, så der tilbydes kurser årligt i stedet for kun én gang i valgperioden. Samtidig vurderes, at der er behov for at styrke vejledning og rådgivning om lovforklaring til kommunalbestyrelser. Den politiske koordinationsgruppe besluttede, at der skal arbejdes videre med forslaget.

Med disse bemærkninger indstiller Naalakkersuisut det af udvalgets fremsatte ændringsforslag til vedtagelse.